

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תתצד

ערב שבת יקודש

פרשת כיתצא

י' באלול ה'תשע"א

יוצא לאור עלידי

מכון ליובאוויטש שעלידי

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

הסעודות. ובפרט במנהג ישראל ("כפי שהיה פעם הסדר בכל חתונה") לעשות סעודה לעניים, ודווקא שם היו מביאים מהמבחר.⁹

יום שלישי

י"ד באלול

סוף זמן קידוש לבנה לכתחילה - יום שני בלילה, אור ליום שלישי, בשעה 10:46. ביום זה - שלושים יום לפני חג הסוכות - מתחילין לדרוש בענייני החג¹⁰, ובזה נכלל במיוחד "לדרוש", היינו השתדלות יתרה (ובפרט בהתחלה והפתיחה דכל השלושים יום), בעניין השמחה ד'זמן שמחתנו¹¹, וכן להשתדל בנתינת צורכי החג לכל הזקוקים לכך שלושים יום לפני החג, כדי שיוכלו להתכונן ל'זמן שמחתנו' מתוך שמחה וטוב לבב, ועוד לפני זה - בנוגע לצורכי ראש השנה,

(9) ר"ד משיחת י"ד אלול תנש"א.

(10) שר"ע אדה"ז סי' תכט ס"א.

(11) וזאת נוסף על השמחה שבכל שבת 'וביום שמחתכם - אלו השבתות' (ספרי בהעלותך י, ט), אף שיקר עניינו של שבת הוא **תענוג** 'וקראת לשבת עונג' - ספר השיחות תשמ"ח ח"ב עמ' 625. וראה גם סה"ש תשנ"א ח"ב עמ' 806.

כלשון הכתוב "אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו"¹².

יום רביעי

ט"ו באלול

התייחדות ישיבת תומכי-תמימים (בשנת תרנ"ז). נכון להוסיף בימים ט"ו-ח"י אלול: בלימוד החסידות (ובפרט מהבעש"ט ואדמו"ר, אדמו"ר מהורש"ב נ"ע ובמיוחד של אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע) ובנוסף - לקבוע בהם בכל מקום האפשרי שיעורים חדשים (מלבד חיזוק הקיימים מכבר); בעבודת התפילה (הקשורה במיוחד לישיבה זו); בצדקה, כולל ברוחניות - להיות 'נרות להאיר'; לערוך התוועדות חסידית, 'ברוב עם הדרת מלך', בכל מקום שישנה בו ישיבת תו"ת; לפתוח בכל מקום המתאים סניף חדש לישיבה זו, ועוד¹³.

(12) נחמיה ח. וראה לקוטי שיחות כרך יד עמ' 369 ואילך, וש"י - סה"ש תנש"א שם עמ' 808.

(13) ע"פ 'התוועדות' תשמ"ט ח"ד עמ' 315 ואילך.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

הלכות ומנהגי חב"ד

מנהג-נערים בכמה מקומות 'להכות' בקריאת שם 'עמלק', ונכון להימנע מזה.⁵
 מנחה: מנהג הקוראים להגביה קולם בפסוק האחרון 'השקיפה' (קריאת מילת 'השקיפה' - מלעיל!)⁶.
 פרקי-אבות: פרק ב.

יום שני י"ג באלול

יום נישואי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע עם הרבנית הצדקנית מרת נחמה-דינה ע"ה.⁷
 יש ללמוד בימים אלו 'דרושי חתונה' של רבותינו נשיאנו, ובפרט אלו שנאמרו בחתונת הרבי הריי"צ.⁸
 יש לפרסם, שאלה שעורכים בימים אלו חתונות - יוסיפו עוד יותר בשמחה, וכן אחר-כך בשבעת ימי המשתה, ועל-דרך זה באלו שנמצאים בתוך שבעת ימי המשתה שלהם, ומה טוב - להוסיף גם במספר

לרבים.
 (5) ראה בארוכה בזה בגיליון 'התקשרות' דש"פ תצא תשנ"ו, גיליון קט. וכבר כתבו כן בדורות שעברו, ראה ילקוט-יוסף - מועדים (כרך ה) עמ' 259 ס"ה, משו"ת בן ימין ומהר"א פלאגי.
 (6) לוח כולל-חב"ד, בקריאת שבת הבאה, ומציין לירושלמי מעשר-שני פ"ה ה"ט. ולכאורה העניין שייך גם לקריאת שבת זו במנחה ושני וחמישי.
 (7) ראה לעיל הערה 2.
 (8) 'התועדויות' תשמ"ט ח"ד עמ' 315. וראה גם ב'התועדויות' תשמ"ח ח"ד עמ' 264. המאמרים מנישואין אלו נדפסו בס' המאמרים תרנ"ו.
 המאמרים מנישואי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו נדפסו בספר המאמרים - קונטרסים' ח"א עמ' 31 ואילך, ובספר המאמרים תרפ"ט עמ' 71 ואילך.

שבת-קודש פרשת תצא י"א באלול

יום נישואי כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע עם הרבנית הצדקנית מרת שטערנא-שרה ע"ה.²
 כ"ק אדמו"ר הזקן הורה לכתוב בספר-תורה 'דכא' (בפרשתנו כג,ב), באל"ף לבסוף, ולא בה"א.³
 "זכר עמלק" בסוף פרשתנו (ובפרשת 'זכור') יש לקרוא בפעם הראשונה 'זכר' ובפעם השנייה 'זכר' בין בשביעי ובין במפטיר.⁴

(1) כן הוא השם הנכון, ראה בעז"ה את דברי הרבי המובאים בהערה 1 בלוח השבוע לפ' תבא הבעל"ט.
 (2) לפרטים אודות חתונה זו, ראה בספר 'נישואי הנשיאים'.
 (3) שו"ת שארית-יהודה יו"ד סי' טו. ושם, ש"ציווה להגיה ספר-תורה שהיתה תחילה כתוב בה"א וציווה לכתוב באל"ף דווקא". וכן באג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ט עמ' תיט (שהורה לתקן זאת עוד לפני תיקון האותיות הנפסקות!). היום-יום, ז' באלול. ספר-המנהגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד. וראה בשו"ת דברי-נחמיה (דף נט,ג), הובאו בהוספות לשו"ע אדה"ז הוצאת תשכ"ח ואילך חלק היו עמ' 1898). מכתבי הרבי בזה נקבצו ב'שערי הלכה ומנהג' יו"ד סי' קטז, וגם שם הורה להגיה. ואם יש ספק איך כתוב - יש לבדוק את הס"ת לפני הקריאה. אבל בדיעבד, כיוון שיש דעות אחרות, כתב בקצת-השלחן בבדי-השלחן סו"ס פז, שאין להחליף את ספר-התורה אם נמצא בקריאה שכתוב בה"א.
 (4) הוראת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ספר-המנהגים עמ' 31, ובאריכות שם עמ' 72. וראה 'התקשרות' גיליון כה עמ' 17 הערה 3. כמובן שיש לדייק לקרוא את הטעם 'מונח' של תיבה זו בשתי הפעמים.

יש שצינו להוראת הרבי לקרה"ת גם לענין 'זכר' בצירי או בסגול בשש זכירות. אבל אין זה שייך לנושא, ע"פ האמור באג"ק כרך יב ס"ע ג (במענה לשאלה מדוע אין מסיימים כמה פסוקים שם עד סופם) "דאין הכוונה לקריאת פסוק או פרשה, כ"א לזכירת עניין". ומה שנהג הרבי בעצמו לחזור תיבה זו (ותיבות אחרות, בכמה מקומות) בניקוד שונה, אינו הוראה

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

" באלול ה'תשע"א - י"ז באלול ה'תשע"א

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י' באלול	הלי מעשה הקרבנות פרק טז-יח.	הלי שכנים פרק יד.	מ"ע פד. פה. מל"ת צ.
ש"ק	י"א באלול	פרק יט. הלי תמידין ומוספין.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	הלי שלוחין ושותפין.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת פט. מ"ע לט. כט. מל"ת פא. מ"ע ל.
א'	י"ב באלול	פרק ג-ה.	פרק ב.	מ"ע כח. כה. מ. מא. כז. מב.
ב'	י"ג באלול	פרק ו-ח.	פרק ג.	מ"ע מג. מד. מה. מו. מז. מח. נ. נא.
ג'	י"ד באלול	פרק ט-י. הלי פסולי המוקדשין.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ד.	מ"ע קסא. מל"ת קמ.
ד'	ט"ו באלול	פרק ב-ד.	פרק ה.	מל"ת קלב.
ה'	ט"ז באלול	פרק ה-ז.	פרק ו.	מל"ת קכ.
ו'	י"ז באלול	פרק ח-י.	פרק ז.	מל"ת קלא.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	לפני 120 ד'	לפני 72 ד'							
ו', י' באלול	4.17	5.07	5.29	6.27	9.27	12.38	1.10	6.55.5	7.20
ש"ק, י"א באלול	4.18	5.08	5.30	6.28	9.28	12.38	1.09	6.54.2	7.18
א', י"ב באלול	4.19	5.09	5.31	6.29	9.28	12.37	1.09	6.52.9	7.17
ב', י"ג באלול	4.20	5.09	5.31	6.29	9.28	12.37	1.08	6.51.6	7.16
ג', י"ד באלול	4.21	5.10	5.32	6.30	9.28	12.37	1.08	6.50.2	7.14
ד', ט"ו באלול	4.21	5.11	5.33	6.30	9.28	12.36	1.07	6.48.9	7.13
ה', ט"ז באלול	4.22	5.11	5.33	6.31	9.28	12.36	1.07	6.47.6	7.12
ו', י"ז באלול	4.23	5.12	5.34	6.32	9.28	12.36	1.07	6.46.3	7.10

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
כ"י-תצא	6:18	7:29	6:33	7:31	6:25	7:31	6:35	7:31
כ"י-תבוא	6:09	7:20	6:24	7:22	6:15	7:21	6:26	7:22

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעלייד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

לבקש ולרצות דבר אחד בלבד

**• אם דוד רצה את כל הפרטים, מדוע הקדים ואמר "אחת שאלתי"? •
בבקשה זו של חודש אלול, צריכה אכן להיות משאלה אחת בלבד
• גם בקשתו של היהודי על שאר ענייניו היא תוצאה מרצונו להיות
דבוק בקב"ה • החיסרון בבקשה על הפרטים ולא על העיקר, כי אז
הן השורש והן שאר הפרטים נשארו בלתי מתוקנים • משיחת כ"ק
אדמו"ר נשיא דורנו**

מאהבה", כיון שנוגע לו רק עניין "שכתי בבית הוי"; וכאשר עניין זה נוגע לו - אזי מבקש בדרך ממילא גם על שאר העניינים, כיון שבאופן זה כל ענייניו הם חלק מהעניין של "שכתי בבית הוי".
וזהו "אחת שאלתי" - כמבאר לעיל (במאמר⁴) ש"אחת" קאי על בחינת היחידה⁵, והרי ענינה של "יחידה" הוא שמקבלת מ"יחיד", ובמילא, שום דבר אינו נוגע לה, מלבד דבר אחד - ההתקשרות לה"יחיד", שזהו עניין "שכתי בבית הוי".
שום עניין שבעולם אינו נוגע לו, לא גשמיות ולא רוחניות, ורצונו רק בדבר אחד - להתקשר עם הקב"ה!

ב. עניין הא':
ליהודי צריך להיות נוגע עניין אחד בלבד - "שכתי בבית הוי", ההתקשרות עם הקב"ה, וכל שאר העניינים לא צריכים להיות נוגעים לו כלל, וכמו שכתוב בתניא³ "ולא יהיה בית ישראל ככל הגוים דנין ומפרנסין ומוקרין לנשייהו ובנייהו

א. נתבאר לעיל (במאמר⁴), שבקשת דוד המלך "אחת שאלתי גו"² היא בקשה כללית אחת ("אחת שאלתי") - "שכתי בבית הוי" כל ימי חיי, וממנה מסתעפים כמה וכמה פרטים: "לחזות בנועם הוי" וגו".

ולכאורה אינו מובן: מדוע הוצרך דוד המלך לבקש בקשה אחת שממנה יסתעפו כל הפרטים שלאחרי זה - הרי היה ביכולתו לבקש מלכתחילה בפירוש את כל הפרטים שזקוק להם? והביאור בזה - מצד שני עניינים, כדלקמן.

ב. עניין הא':
ליהודי צריך להיות נוגע עניין אחד בלבד - "שכתי בבית הוי", ההתקשרות עם הקב"ה, וכל שאר העניינים לא צריכים להיות נוגעים לו כלל, וכמו שכתוב בתניא³ "ולא יהיה בית ישראל ככל הגוים דנין ומפרנסין ומוקרין לנשייהו ובנייהו

במענה, מחק הרבי תיבת "עוד" ושהייתה קשורה לזמן שהכניסו את רבותינו לחדר כנ"ל, וכנראה הרבי מנתק שאלה זאת מהנהגה זו, ואולי הכוונה שאין ללמוד מזה כלל לדידן, וסימן בחץ להמשך. בהמשך, הוסיף הרבי לאחר תיבות "לגן ילדים" - "היינו חדר" [שהגן ממלא את מקומו של 'חדר'], ומחק את התיבות "לשחק וכו'", וכתב במקום זה: "לומר ברכות וכיו"ב - וא"כ מהי השאלה?". זאת אומרת, שכיוון שהגן נחשב ל'חדר', יכולים להכניסם ולעשות את החגיגה ללא דיחוי.

ולכאורה, כיוון שהעיקר הוא החינוך והלימוד שבגן הילדים, אם-כן גם כאשר אין כלל מלמד בגן חב"די אלא רק גננת, נקרא שהילד ב'חדר', וצריך להתחיל ללמדו "בכתב" החל מגיל שלוש. ולגבי ה'חגיגה', לכאורה יש לקיימה במצב זה בהקדם האפשרי על-ידי מלמד, או על-ידי שנוסעים עם הילד לריכוזי אנ"ש ומקיימים זאת שם, או (ובפרט אם יש ילדים רבים, ובמיוחד מאנ"ש, בגן זה) להביא לשם כך מלמד אפילו מרחוק.

ולגבי הקדמת ההכנסה לחדר:

במכתב אחר⁷ נדונה השאלה אם להקדים כניסה ל'חדר' לפני גיל שלוש, והרבי עונה ש"אם גם בבית נזהרים עמו באיזהו ענינים וכנהוג בכמה בתי ישראל, לכאורה אין למהר בכניסתו לחדר עד היום הנ"ל (יום התספורת), אבל אם על-ידי הכניסה יתוסף בהנהגות האמורות גם כן, שאז אין זה ענין של לימוד אלא של חינוך, לא גרע מחינוך בבית שאינו קשור בתאריך האמור".
אשמח לדעת אם ישנן מענות נוספים שיבהירו את כל האמור ומעבר לו.

הימנעות מאכילה לפני ביקור כל קבר

בגליון 'התקשרות' תתפ"ה, כתב הרב גינזבורג במדור בירורי הלכה ומנהג, אשר מלשון כ"ק אדמו"ר וממקום כתיבת המנהג אודות אי אכילה קודם הליכה לציין, משתמע שמדובר אך באוהלי צדיקים. אך לאידך העלה מפענוח המראה מקומות שהרבי עצמו הפנה אליהם כמקור לעניין, ושם "הכוונה לכל קבר".

הנה לפי הכלל ש"דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר", ראיתי לציין לאגרות קודש כ"ק אדמו"ר ח"ט עמ' שא⁶, שם כתב בפירוש לאדם פרטי אודות עלייה לקבר אביו: "מסתם ווייסט איר די מנהגים ווי מ'פירט זיך ווען מ'גייט אויפן בית החיים אויף קברי אבות, זיין אין וואסער בו ביום, טרינקען פארן גיין, אבער ניט עסן, וכו'" [= מן הסתם ידועים לו המנהגים הנהוגים כאשר הולכים לבית החיים על קברי אבות. לטבול במקווה באותו יום, לשתות לפני ההליכה אך לא לאכול, וכו'].

הרב אברהם כהן, שליח הרבי, באר שבע

(7) אג"ק ח"י"ד ס"ע לט.

(8) המכתב מופיע גם בשערי הלכה ומנהג יו"ד ר"ס קמט, בתרגום ללה"ק.

(4) פ"ט (לעיל ע' 300).

(5) ראה תורה עד אחת - מנחות יח, א.

(6) ראה לקו"ת פ' ראה כה, א. ובכ"מ.

(7) כנראה הכוונה להרה"ח ר' דוד הלוי שטאָקאָמער (ראה

תורת מנחם - מנחם ציון ח"ב ע' 409).

(1) בתחילתו (תורת מנחם כרך יד ע' 290).

(2) תהלים כז, ד.

(3) אגה"ק ס"ט (קיד, א) - ע"פ לוח התיקון.

זמן הכנסה ל'חדר' / אכילה לפני ביקור קברים

מתי מכניסים ל'חדר'?

אדמו"ר הזקן הכניס את נכדו, כ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק' [שהגיע לגיל שלוש בערב ראש-השנה תקנ"ג], ל'חדר' ביום י"א תשרי תקנ"ג.¹
 כ"ק אדמו"ר מהורש"ב הוכנס ל'חדר' בגיל שלוש וחצי.²
 כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, שנולד בשנת תר"מ, הוכנס ל'חדר' בשנת תרמ"ד.³
 לכאורה, יש להוכיח מזה שהכנסה ל'חדר' אינה חייבת להיות בדיוק בגיל שלוש, אלא בשלב שהילד מתחיל ללמוד שם בפועל.
 יש מסבירים כזה גם את הטעם שעניין ההכנסה ל'חדר' אינו מוזכר כלל במנהגי התספורת הנדפסים ב'היום יום' ד' אייר וכו'.
 אך גם את ההכנסה ל'חדר' (על-כל-פנים - אותו חלק ממנה הניתן לביצוע) אין לאחר, כדלהלן.
 באג"ק⁴ יש התייחסות לילד שלא הוכנס ל'חדר' בגיל שלוש (מכיוון שלא היתה שם אז מסגרת המתאימה לו בגיל זה), והרבי הורה לאביו "שתיכף⁵ בעבור שלוש שנים יש ללמד את התינוק גם בענינים שבכתב, נוסף על מה שמלמדו בעל-פה משיתחיל לדבר..."⁶, דהיינו שעל האב לקיים עניין זה בעצמו עם הילד וכיוון שהילד עדיין איננו במסגרת, עדיין לא שייכים המנהגים הנלווים ל'הכנסה'.
 אלא שבכמה מקומות פועלים במסגרת ה'חדרים' גני ילדים עם גננת או עוזרת ומלמד, המתאימים ונוחים גם לקטנים ביותר.
 ועל כך כתבו לרבי המלמד הרב לוי גולדשטיין וזוגתו שיחיו, בקשר לילדיהם הפרטיים:
 "...עוד בכאן נהוג (ברובם ככולם) שמכניסים הילדים לגן ילדים וכו"ב בגיל 3 בערך (בעיקר לשחק וכו'),
 "ועל-פי זה הננו לבקש עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה (א) האם כדאי להכניס התאומים שיחיו לגן ילדים כעת;
 (ב) מתי לעשות חגיגת ההכנסה לחדר וכו'".

(1) ח"י קיץ ה'ש"ת עמ' 67. ואולי מפני ההמתנה עד סוף השבעה' לאימו דבורה לאה (נסתלקה בג' תשרי תקנ"ג, לקוטי דיבורים ח"א עמ' 86), שנסתיימה בערב יוה"כ"פ.
 (2) לקוטי שיחות ח"ה עמ' 86. ובהערה 4 שם: "ב'חנוך לנער" ס"ע 8: בן שלש שנים הכניסוהו לחדר". ואולי החילוק הוא בין "הכנסה לחדר" - ל"לימוד בחדר באופן קבוע".
 (3) סה"מ תשי"א עמ' 168.
 (4) ח"י"ב עמ' רפח.
 (5) ההדגשה שלי.
 (6) מענה אור לער"ח אייר תשמ"ג, נדפס ב'תשורה' לחתונת שניאור זלמן (ב"ר יהודה) פרידמן, ר"ח סיוון ה'תשס"ח, עמ' 38.

במדריגה זו ששום דבר לא יהיה נוגע - מכל מקום צריכה להיות הידיעה שכן צריך להיות, ובמילא, מה צריכים לבקש ומה צריך להיות נוגע - בנוגע לפועל על כל פנים - רק ההתקשרות עם ה"יחיד", מילוי רצונו של הקב"ה.

ומזה מובן, שכאשר נמצאים בזמן של "אחת שאלתי", ומנצלים זמן זה כדי לבקש ("אריינכאפן") בקשות פרטיות¹³ - אין זה מתאים כלל לעניין "אחת שאלתי"!!!

ד. ועוד זאת - עניין הב' - שגם מצד העניינים הפרטיים (בקשות פרטיות) אין הרבר כדאי ("עס לוינט אויך ניט").

ויובן על-פי משל מעניין הרפואה¹⁴:
 כאשר ישנו חולי רחמנא-ליצלן באבר מסוים, הרי מצד התכללות האיברים, שייך חולי זה גם לאיברים אחרים - הן משום שהחולי שבאבר זה מגיע בשרשו מאבר אחר, והן משום שהחולי שבאבר זה פועל, בדרך ממילא, גם על אבר אחר.

ולכן, כאשר מרפאים רק את האבר החולה - הרי אף שאבר זה נתרפא, מכל מקום אין בזה ראייה כלל לגבי האיברים האחרים, כי אין הכרח שנתרפא גם סיבת החולי (השייכת לאיברים אחרים, כנ"ל). מה שאין כן כשמרפאים את החולי בשרשו - מתרפא בדרך ממילא גם המסוכב, דהיינו החולי שבאבר זה, וכן התוצאות הנובעות מחולי זה לגבי איברים אחרים (כנ"ל).

וכן הוא גם ברוחניות:
 כאשר מבקשים אודות עניין פרטי, הרי גם אם פועלים שתתמלא הבקשה - והרי ב"עת רצון" אכן פועלים זאת... - ורואים במוחש שהעניין נתמלא, מכל מקום, אין זה ראייה על הסיבה, המסוכב והתוצאות של הדבר.

מה שאין כן כאשר ישנו עניין "אחת שאלתי", דהיינו שהאדם מתקשר עם שרשו - אזי נפעלים גם כל העניינים הפרטיים בדרך ממילא.

(13) במשך התוועדות ביקשו כו"כ מאנ"ש ברכות בענינים פרטיים (המו"ל).
 (14) ראה גם תורת מנחם - התוועדות ח"ט ע' 111 ואילך.

- שיהיו עניינים פשוטים, ובלבד שימלאו את רצונו של הקב"ה, שזהו עניין "אחת שאלתי"!!!

ומצד עניין "אחת שאלתי", הרי זה באופן של "כל ימי חי", היינו, באופן תמידי ללא שינויים. - מצד פרטי הכוחות, יש מקום לשינויים, שהרי מצד כוח פלוני נדרש עניין מסוים, ומצד כוח אחר נדרש עניין אחר, ובמילא, לפעמים ישנה התעוררות לעניין מסוים, ולאחרי כן - "התעייף עיניך בו ואיננו"⁸... אבל מצד בחינת היחידה ("אחת שאלתי") - אין מקום לשינויים והתחלפות כלל.

ואז - גם העניינים הפרטיים שנמנו לאחרי כן ("לחזות בנועם הוי' וגו'"), אינם עניין של שינוי והתחלפות, אלא הם פרטים שמצד הפשיטות. ועל דרך המבואר בנוגע לעצמות, שיש בו הן אחדות והן ריבוי, שאם לא תאמר כן הרי אתה מחסר שלימותו⁹, וכן הוא גם כן בעצם הנשמה (שנקראת "יחידה" על שם שמקבלת מ"יחיד") - שגם הפרטים הם פרטים שמצד הפשיטות.

ג. והנה, אף שאין אנו אווזים במדריגה זו, ששום עניין לא יהיה נוגע לנו מלבד "אחת שאלתי", ההתקשרות עם ה"יחיד" - מכל מקום צריכה להיות ידיעת העניין, על כל פנים בנוגע לפועל.

(כמסופר באחד ה"ביכלאך"¹⁰, ששאלו פעם את אדמו"ר הזקן על כך שבתורת החסידות מדובר על דבר מדריגות נעלות ביותר בעניין האהבה כו', בשעה שאין אווזים בהם. והשיב אדמו"ר הזקן (כמדומה בשם המגיד): כתיב¹¹ "והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר". והו תפקידו של הקב"ה, ועניין זה יהיה לעתיד. ואילו עבודתנו אנו - היא בעניין הידיעה ("וידעת היום"¹²), ועל-ידי שעניין הידיעה אצלנו יהיה כרבעי - יקיים בנו הקב"ה לעתיד את עניין "ונתתי לכם לב בשר".
 וכן הוא בנודן דידן: גם אם אין אווזים

(8) משלי כג, ה.
 (9) ע"ד לשון עבוה"ק ח"א רפ"ח. וראה ד"ה ויהי ביום השמיני פ"ה (לעיל ע' 51) ובהנסמן שם.
 (10) נעתק ב"מגדל עז" (כפ"ח תש"מ) ע' שח. וש"נ. וראה גם תורת מנחם - התוועדות ח"ט ע' 111 ואילך.
 (11) יחזקאל לו, כו.
 (12) ואתחנן ד, לט.

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים"

רבי יוסי אומר: יהי מזמון חברך חביב עליך כשלך, והתקן עצמך ללמוד תורה – שאינה ירושה לך, וכל מעשיך יהיו לשם שמים (פרק ב, משנה יב)

פירש רבנו עובדיה מברטנורא:

התקן עצמך ללמוד תורה – שלא תאמר, הואיל ואבי חכם ואביואבי חכם, תורה חוזרת לאכסניה שלה, ואיני צריך לבקש אחריה. וכל מעשיך יהיו לשם שמים – אף בשעה שאתה עוסק באכילה ושתייה ובדרך-ארץ, לא תכוון להנות גופך, אלא שתהיה בריא לעשות רצון קונך.

פירש כ"ק אדמו"ר:

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" – ישנם ענייני העולם שמשורת-הדין אין אדם חייב לברך עליהם (ואסור לברך עליהם, משום ברכה לבטלה). והתנא מלמדנו, שמצד מידת חסידות חייב אדם להזכיר "שם שמים" בכל מעשיך, גם אלו שאינם חייבים בברכה, על-ידי זה שאומר "ברוך ה'", "תורה לא-ל", וכיוצא בזה.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת מטות-מסעי תש"מ – בלתי מוגה; ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמ' 119)

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" – המפרשים כתבו שזו העבודה ד"בכל דרכיך דעהו". אמנם בפרטיות יותר הם שני אופני עבודה.

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" הוא שאכילת האדם (על-דרך משל) היא לשם שמים, והוא גם עובד את ה' בכוח האכילה, אך האכילה עצמה היא דבר חול, לא מצווה. ואילו "בכל דרכיך דעהו" הוא – שידיעתו את ה' היא באכילה עצמה, והיא נעשית בדוגמת אכילת שבת, סעודת מצווה, אכילת קודשים וכיוצא בזה, שהם עצמם מצווה.

[...] ושני אופני עבודה אלו תלויים במידת הכרת האדם באחדותו של הקב"ה. בשעה שאדם בא לידי הכרה שכל מציאות העולם היא אמנם הארה בלבד מהכוח האלוהי, אבל בכל-זאת היא בבחינת "טפל" על-כל-פנים – אז כל מעשיו הם "לשם שמים" בלבד (בדוגמת דבר טפל שכל מציאותו היא בשביל העיקר, אבל הוא טפל על-כל-פנים). ואילו כשמכיר ומרגיש ש"אין עוד מלבדו", שהעולם הוא אין ואפס לגבי הקב"ה ואינו נקרא אפילו בשם "עוד" שהוא לשון טפל, גם דברי הרשות נעשים בקדושה.

(ליקוטי שיחות, כרך ג, עמ' 931,907; ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמ' 120)

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" – יש לפרש הדיוק "כל מעשיך", שהכוונה לא רק כל המעשים שלך, אלא גם שכל מעשה עצמו יהיה כל-כולו לשם שמים. שכן אם יש חלק קטן במעשה שאינו לשם-שמים – הרי זו "עבודה שזרה לו", היות שהוא ההפך של "אני נבראתי לשמש את קוני".

(ספר השיחות תשנ"ב, כרך א, עמ' 220; ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמ' 120)

ה. העבודה¹⁵ באלול – הרי היא הכנה לתשרי. בחודש אלול יש לתקן את המעשים של השנה שעברה, ולפעול בעצמו "אחת שאלתי" – שיצא מכל ענייניו הפרטיים. ועל-ידי עניין "אחת שאלתי" בחודש אלול נעשית אחר כך ההמשכה החדשה של חודש תשרי, "לך לברך ואין לזרים אתך"¹⁶, שנה טובה ומתוקה בכל המצטרך לו.

וזהו הטעם שבתיבת "אלול" נרמזים כל הג' קוים דתורה עבודה וגמילות חסדים:

אלול – ראשי תיבות "אנה"¹⁷ לידו ושמתי לך¹⁸, קאי על קו התורה, שהרי התורה היא מקלט מיצר הרע¹⁹, כמאמר רז"ל²⁰.

אלול – ראשי תיבות "אני"²¹ לדודי ודודי לי²²,

15) סעיף זה הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר (באדינית), ונרפס בלקו"ש ח"ב ע' 395 ואילך. במהדורא זו ניתוספו כמה פרטים מהנחה בלתי מוגה, וגם כמה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

16) משלי ה, יז.

17) משפטים כא, יג.

18) פרע"ח שער ר"ה פ"א. שער הפסוקים להאריז"ל עה"פ.

19) מכות יו"ד, א. וראה סה"מ תש"ד ע' 270 ואילך (תורת מנחם – התוועדות ח"ג ס"ע 285 ואילך).

20) להעיר גם ממאור"ל (קידושין ל, ב) "בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין" (מהנחה בלתי מוגה).

21) שה"ש ו, ג.

22) אבורהם סדר תפלת ר"ה ופירושה (בשם הדרשנים).

פרע"ח שם. שעה"פ עה"פ.

שהוא קו העבודה, תפילה²³. אלול – ראשי תיבות "איש"²⁴ לרעהו ומתנות לאביונים²⁵, שהוא קו גמילות חסדים.

יסוד והקדמה לכל קוים אלו – הוא עבודת התשובה, המדומזת בראשי תיבות "אלול" – (ומל²⁶ הוי" אלקיך) את לבבך ואת לבב (זרעך)²⁷, שזהו היסוד לכל הקוים. ועל דרך "מודה אני לפניך" שאומרים בתחילת עבודת היום, שפונה להקב"ה ("ער קערט זיך צום אויבערשטן"), ועניין זה מגיע עד "לפניך", "דלא אתרמיז בשום אות וקוץ"²⁸, שזהו הקדמה לכל הקוים.

ועל-ידי העבודה של חודש אלול באים לגאולה, שעניין זה נרמז בראשי תיבות "להוי" ויאמרו לאמר אשירה"²⁹, ראשי תיבות אלול³⁰. וכל זה הוא כללות העבודה של חודש אלול – ההכנה לתשרי.

(משיחת שבת פרשת נצבים וילך, ה'תשט"ו;

תורת מנחם כרך יד, עמ' 304-308)

23) ראה סה"מ צ' להרמב"ם מ"ע ה. ובכ"מ.

24) אסתר ט, כב.

25) בספר ערוגת הבושם (בשם ס' אמרכל).

26) פרשתנו (נצבים) ל, ו.

27) בעה"ט עה"פ. אבורהם שם. וראה תניא אגה"ק ס"ד (קה, ב).

28) לקו"ת פינחס פ, ב. וראה זח"א יא, א. רנז, ב.

29) בשלח טו, א.

30) פע"ח שם. וראה גם לעיל ס"ע 288 ואילך. וש"נ.

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130

לקראת נישואי הקב"ה עם ישראל

לבושים יפים ומרגליות

מה יהיה החידוש בכיאת המשיח? מבואר בלקוטי-תורה שעתה המעמד ומצב הוא של אירוסין ואילו לעתיד-לבוא יהיו הנישואין.

מהו עניין הנישואין? – נוטלים את החתן ואת הכלה ומעמידים אותם אחד ליד השני, מתחת החופה, ומדגישים שאין זו עמידה בריחוק מקום, אלא דווקא בקירוב מקום, ויתר על כן – באופן של "נקבה תסובב גבר".

זהו גם אחד העניינים, שבזמן הגלות נתגלה כיצד יהיה לעתיד-לבוא, ומכאן המנהג שבשעת החופה "נקבה תסובב גבר" בפועל – כבר בזמן זה של גלות כפול ומכופל...

כאשר באים ליהודי ואומרים לו הקשב: "הנה זה עומד אחר כתלינו", "אט קומט [=הנה בא] משיח", ועליך להיות מוכן! ומוסיפים ואומרים: עד-עכשיו היה מצב של "ארוסה", ועכשיו מתקרבים אל ה"נישואין". ומיהו החתן? הקב"ה אשר עליו נאמר "לי הכסף ולי הזהב" – עם כל העניינים כפשוטם וכמדרשם –

ייתכן מצב שהוא – היהודי – יסבור שבשבילו די ב"מרדעת של חמור", הוא מסתפק במועט, והוא "שמח בחלקו", ח"י לבושים הנמנים במסכת שבת (במשנה ובברייתא) מספיקים עבורו, ואין הוא רודף אחר "מרגליות"...

על כך משיבים ואומרים לו: מה הפירוש "אינך רודף"? עליך לגשת לחופה עם הקב"ה! האם תתלבש בלבוש של עני, שאז – כדברי המדרש – כאשר המלך יודע שכלתו נמצאת ב"בורסקי" – הולך אף הוא ל"בורסקי"?

דבר זה אמנם נכון ומתאים לזמן הגלות. כעת אבל, "דאלאי גלות!", "אויס גלות!", צריכה להיות הגאולה האמיתית והשלימה! ומכיוון שכן, איך ייתכן שאתה "סוחב" לשם בגדים של "בורסקי", ריחם וכו' וכו'?

דרושים בגדים יפים – "יפתי", המייפים את הקב"ה, והעובדה שחסר לך במוחין, במידות וכו' וכו' – הרי כמוסבר במאמרו של אדמו"ר הזקן שכוחם של הלבושים הוא שתחילה הם – הלבושים – יפים, ולאחר-מכן פועלים הם שסוף-כל-סוף נהיים גם המוחין ומידות מבוררים כדבעי.

בזמן ההוא יידרשו מרגליות ולא יהיה די בלבושים, שכן, לא מדובר עוד על יהודי כפי שהוא נמצא בזמן הגלות – אלא על יהודי שעומד להיכנס לחופה עם מלך-מלכיה-המלכים הקב"ה, שאז מוכרח הוא למרגליות, ומרגליות בריבוי הכי גדול!

אלא מה? בשנים מלפנים היה עוד זמן של שנים עד ביאת המשיח, לא היה אפוא צורך להאריך בהכרח ה"מרגליות", די היה בביאור הצורך ב"גחלים". אך האם בשל כך להמשיך הלאה ב"בורסקי" ולהמתין עם ה"מרגליות"?! – לא זה הזמן ולא זה המקום.

(משיחת שמחת-בית-השואבה תשכ"א – תרגום חופשי בלתי מוגה)

אומר אדמו"ר ה'צמח-צדק':

לפשתן יש שורש נעלה ביותר בקדושה, אלא שירד ונפל עד לבחינת קין, על-פי הכלל 'כל הגבוה ביותר יורד למטה יותר'. הפשתן שבציצית, שהוא בגד של מצווה, מסמל את הפשתן כמו שהוא בשורשו, ושם הוא "מין במינו" עם הצמר ואין סיבה שלא לערב אותם.

(אור התורה דברים עמ' תתקסב)

ולא אבה ה' אלוקיך לשמוע אל בלעם, ויהפוך ה' אלוקיך לך את הקללה לברכה, כי אהבך ה' אלוקיך (כגו)

"ולא אבה ה' אלוקיך לשמוע אל בלעם" – אף שבלעם מצא מקומות כאלה, שמשם היה יכול לקטרג על ישראל (כמסופר בפרשת בלק), לא רצה הקב"ה לשמוע אליו כלל, כמו אב שאינו רוצה לשמוע שום קטרוג על בנו יחידו (וכמעשה שהיה בימי הבעל-שם-טוב, שבית-דין של מעלה גירש את השטן ולא רצה לשמוע כלל את קטרוגיו).

"ויהפך ה' אלוקיך לך את הקללה לברכה" – הקטרוג עצמו נהפך לברכה, "כי אהבך ה' אלוקיך" – באהבה עצמית שלמעלה מטעם ודעת, ואין שום קטרוג יכול להחליש אהבה זו.

(אור התורה דברים עמ' תתקפא)

כי תבוא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך... כי תבוא בקמת רעך וקטפת מלילות בידך (כג,כה-כו)

בפועל הכתוב מדבר... אף זו בפועל הכתוב מדבר (רש"י)

יש לדקדק בזה: לכאורה היה הכתוב צריך להקדים "כי תבוא בקמת רעך"? שהרי אכילת הפועל בכרם היא חידוש גדול יותר מקטיפת מלילות בקמה.

אלא "רעך" זה הקב"ה (שמו"ר ר"פ יתרו), ו'פועל' רומז ליהודי, שנברא לשמש את קונו. כרם – רומז לעבודה מתוך תענוג, לפני משורת הדין (הכרם מצמיח פירות המוסיפים תענוג). קמה – עבודה מתוך קבלת עול, כפי המוכרח על-פי שורת הדין (מתבואת השדה עושים לחם, המוכרח לקיום האדם).

לפי זה מובן מדוע קדם 'כרם' ל'קמה': בראש ובראשונה מלמדנו הכתוב שהעובד מתוך תענוג הוא 'פועלו' של הקב"ה והקב"ה מספק לו את כל צרכיו ("ואכלת ענבים כנפשך שבעך"); ולאחר מכן משמיענו הכתוב חידוש גדול יותר, שאף בעובד מתוך קבלת עול כן הוא ("וקטפת מלילות בידך").

(לקוטי שיחות כרך לד, עמ' 129)

ביומו תיתן שכרו (כד,טו)

ידועה השאלה: כיצד דוחה הקב"ה את מתן השכר על קיום המצוות עד לעולם הבא, היינו עולם התחייה, והרי הקב"ה מקיים את התורה, כמאמר רז"ל (שמו"ר פ"ל) "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות"? יש לומר שעבודת כל ישראל במשך כל הדורות נחשבת ל"שכירות" אחת, והרי "שכירות אינה משתלמת אלא לבסוף" (בבא מציעא קי). שכן תכליתה של עבודה זו היא לעשות מהעולם דירה להקב"ה, ומיד שתגמר עבודה זו (בתחיית המתים) והעולם יהיה בבחינת 'דירה' – יקבלו כל ישראל את שכרם.

(לקוטי שיחות כרך כט, עמ' 138)

פרשת תצא

כי תצא למלחמה (כ"א, י)

"כי תצא" - מדבקותך בקב"ה, "למלחמה" - מיד תצטרך להילחם עם הרע.

(מגיד דבריו ליעקב עמ' ז)

כי תצא למלחמה (כ"א, י)

במלחמות הרשות הכתוב מדבר (רש"י)

נאמר בספרים שמלחמה זו רומזת למלחמת היצר, ובכל-זאת אומר רש"י שמדובר במלחמת הרשות. אומר על זה אדמו"ר ה'צמח-צדק':

העבודה בבחינת 'אתכפיא' (שאינו נותן לב לרצון זר אלא מסיח דעתו ממנו), היא אמנם מלחמת חובה, ככתוב (שלח טו) "ולא תתורו אחרי לבבכם"; אולם בחינת 'אתהפכא' (שמהפך את הרצון הזר לגמרי, כאילו אין בו ממש) מלחמת הרשות היא, שכן אינה שווה לכל נפש.

(אור התורה דברים עמ' תתסד)

כ"ק אדמו"ר מתרץ:

ידוע שעבודת התפילה נקראת "בירור בדרך מלחמה", שכן הנפש האלוקית מתלבשת אז בנפש הבהמית, והתלבשות זו דורשת מלחמה ויגיעה; ואילו לימוד התורה נקרא "בירור בדרך מנוחה", שהרי הלומד ממשיך אור אלוקי בנפשו, והיצר הרע מתברר מאליו.

מובן אפוא שבירור בדרך מלחמה ("כי תצא למלחמה") הוא מלחמת הרשות, שהרי יש גם דרך אחרת - בירור בדרך מנוחה.

(לקוטי שיחות כרך יד, עמ' 85)

והיה הבן הבכור לשניאה (כ"א, טו)

"שניאה" - רומז ללאה, ככתוב (ויצא כט) "וירא ה' כי שנואה לאה".

"והיה הבן הבכור לשניאה" - לאה היא אמו של יהודה, שמזרעו יבא משיח בן דוד הנקרא "בכור", ככתוב (תהלים פט) "מצאתי דוד עבדי... אף אני בכור אתנהו".

(אור התורה דברים עמ' תתקו)

גדילים תעשה לך (כ"ב, יב)

אף מן הכלאיים (רש"י)

נאמר במדרש (פרקי דר"א פכ"א) שקיין הביא זרע פשתן, והבל הביא כבשים שלא נגזזו לצמר, ומכיוון שמנחת קיין נתעבה ומנחת הבל נתקבלה, אין לערב את שתי המנחות לעולם. ונשאלת השאלה: מאחר שפשתן שייך לקיין, איך ניתן להשתמש בו בציצית?

הרה"ק ר' אהרן מסטראשעלע

רבי אהרון מסטראשעלע (סטרסילה), בעל 'עבודת הלוי', היה ממונה ומדריך לתלמידי אדמו"ר הזקן המבוגרים • עבודתו בהתפעלות לעומת אדמו"ר האמצעי שלא ניכר עליו • ביאר את החשיבות שבנתינת 'מעמד', בתור אמצעי לקבלת החיות וההתקשרות • הרבי התבטא שאילו היו לו חסידים "ברי סמכא שאפשר לסמוך עליהם" - היה מדפיס את ספריו

עבודה בהתפעלות

בהתוועדות שבת-קודש פרשת ויצא ט' כסלו תשי"ב (תורת מנחם כרך ד' עמ' 156-157) סיפר הרבי על תפקידו של אדמו"ר האמצעי בימי נשיאותו של אדמו"ר הזקן - שהיה ממונה על הדרכת האברכים הצעירים ("די יונגעלייט"), והוסיף:

על המבוגרים היה ממונה הרה"צ ר' אהרן מסטראשעלע, שהיה מבוגר מאדמו"ר האמצעי [שהרי, בבוא הרה"צ ר' אהרן להסתופף אצל רבינו הזקן, בשנות המ"ם (תק"מ)] - בערך בשנת תקמ"ג - 'בית רבי' היה אדמו"ר האמצעי (שנולד בשנת תקל"ד) נער בן שמונה או עשר שנים בלבד], ולכן נתמנה הרה"צ ר' אהרן על המבוגרים, ואדמו"ר האמצעי על הצעירים.

אודות הרה"צ ר' אהרן בן הרה"ח ר' משה הלוי (תקכ"ו - שמיני עצרת תקפ"ט) מסופר בארוכה ב'בית רבי' (חלק א ריש פרק כו) וכן ב'ספר

השיחות תרפ"ז' (עמ' 111).

בחודש תשרי תרצ"א שמע כ"ק אדמו"ר נשיא-דורנו מכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ את הדברים הבאים ('רשימות היומן' עמ' קעו):

כשהיה אדמו"ר האמצעי בן י"ב-י"ג שנה - כי קרה זה לערך בשנת תקמ"ח-מ"ט - וישב ולמד ביחד עם ר' אהרן מסטראשעלע, אשר הלה נתחנך בבית אדמו"ר הזקן מקטנותו. וכמדומה לי שהיה גם-כן איזה יחס משפחתי לאדמו"ר הזקן.

דירת אדמו"ר הזקן היתה: פרוזדור ושם המוטבח, מצדו האחד [של הפרוזדור] חדרי הרבנית והבני בית, ולצד השני של הפרוזדור [היה] החדר שבו למדו אדמו"ר האמצעי ור' אהרן מסטראשעלע, ולפנים הימנו [היה] חדר אדמו"ר הזקן. והוסיף וסיפר בכ"ה מרחשוון תרצ"ה (שם עמ' שנט):

מרוב ההתפעלות מהדא"ח ששמעו, קפץ פעם אחת ר' אהרן מסטראשעלע על השולחן והתחיל לטפס על הקורות. אמר לו ר' משה ווילענקער: רד,

מה לך כי נתפעלת...

בכלל [=תלמיד] חדר א' היתה עבודתם בהתפעלות, וגם עבודתו של ר' אהרן היתה כן, ועל שלא היה ניכר באדמו"ר האמצעי עניין של התפעלות אמר עליו [ר' אהרן] ביטוי קשה. ובאותו חורף תרצ"ה הוסיף הרבי הרי"צ לספר על אודותיו, ובין השאר (שם עמ' סז): היה ר' אהרן אומר גם כן ביאורים משלו. אדמו"ר הזקן שחק (ביטל) אותם.

נתינה שהיא התקשרות

בשיחת ש"פ תבואה ח"י אלול תשמ"ז (התוועדות תשמ"ז כרך ד' עמ' 345) ציטט הרבי את הירוע ממה שכתב תלמידו הגדול של רבינו הזקן, הרה"ג והרה"ח וכו' מוהר"ר אהרן הלוי מסטראשעלי, בהקדמתו לספר שער היחוד והאמונה שלו (שקלוב תק"פ): "שער היחוד והאמונה... לא הספיק הזמן בידו להשלימו כפי כוונתו ורצונו הקדוש", ומטעם זה בהוצאות הראשונות נדפס בסופו - "חסר" (ראה תורת חב"ד - תניא, קה"ת תשמ"א, עמ' 16; 31. והרבי ממשיך:

אבל אף על פי כן בהוצאות התניא שלאחר מכן הושמטה - בוודאי בידיעתם (ובהסכמתם ויתירה מזו, בהוצאתם) של רבותינו נשיאינו - התיבה "חסר" (עד שהדבר נשכח לגמרי), ובטעם הדבר - יש לומר, שלאחר שהתווסף בגילוי החסידות על ידי רבותינו נשיאינו בגילוי החסידות, כבר נשלם ה"חסר" [בדוגמת מה שמצינו בגמרא ענינים שלא נתפרשו עד שבא תנא פלוני ואמר "אני אפרש" (פסחים זב, ב - במשנה. ועוד)].

בהתוועדות שבת קודש פרשת אחרי תש"ל (שיחות קודש תש"ל כרך ב' עמ' 113) דיבר הרבי על עניין הצדקה. בין הדברים אמר שבנושא ה'מעמד' ישנו מיעוט איגרות של רבותינו נשיאינו, איגרות שכתב אדמו"ר הזקן אודות המעמדות עבור רבותינו שבארץ הקודש ומהם שנדפסו וגם ישנן שלא נדפסו; איגרות של כ"ק מו"ח אדמו"ר [מהוריי"צ]. אמנם, ציין הרבי, "ישנה איגרת מו"ח אהר"ל סטראשעלער, המבאר את עניין המעמד". דברי הרבי מכוונים ככל הנראה למכתבו של

הרה"ק ר' אהרן הנדפס בספרו 'עבודת הלוי' (חלק הליקוטים יג, ג), שם מבואר רוב הטוב ונועם הוי' הנמשכים על ידי הנתינה [ונעתק משם בספר 'מגדל עוז' (כפ"ח תש"מ) עמ' שכט - שלא]. עוד בחיי אדמו"ר הזקן כתב הרה"ק הנ"ל שתי אגרות בנושא הנ"ל [ונעתקו במגדל עז שם עמ' שכז-ט; ועמ' שלא-שלג]. בראשונה הוא כותב כי קליטת דברי הרב בפנימיות אפשרית רק על ידי הנתינה שהיא הממוצעת להתקשרות ולקבלת החינניות מהרב ("ולא כמו אותן המדמין התקשרות הצדיקים מחמת שאוהב אותן בלבד"). בשנייה ישנו דגש על עניין השמחה החייבת לשרות במעשה המצוות בכלל, ובפרט בנתינה זו "אשר יסודתו בהררי קודש ומוסד ושורש לכל עבודתו בקודש", ועד אשר מרוממתו "להתאחד נפשו עם אור-אין סוף חיי החיים ברוך-הוא".

בית מקדש מעט

אודות מאמרו של אדמו"ר הזקן (לקוטי תורה ברכה צח, ד) ד"ה "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד" מציין הרבי בשיחת ש"פ חיי שרה תשל"ב (שיחות קודש תשל"ב כרך א' עמ' 129; וכן בהערות וצייונים ללקו"ת שם) שאיתא בספר עבודת הלוי (ח"ב) מר' אהרן, שאדמו"ר הזקן אמרו בשעה שנכנס לבית הכנסת החדש ("כתב יד קודשו בעת ששמע מרבו בעת חנוכת הבית"), [נדפס (בשינויים) במאמרי אדמו"ר הזקן - הנחות הרב פנחס ז"ל (עמ' עט), מתחיל הטעם שעושים כו' ונרשם עליו: "למזל-טוב חנוכת בית חומה, כ' טבת, ס"ז". בסידור שער התפלה דיבור המתחיל מזמור (עם הוספות)]. והקשה כ"ק אדמו"ר בשיחת תשל"ב שם: הרי במזמור שם מפורש: "חנוכת הבית לדוד" שקאי על חנוכת בית המקדש, איך מתאים זה בנוגע לסתם בית כנסת? אלא - כפי שדובר פעם בארוכה שכוננת ומטרת כל בית מקדש מעט, ועל-דרך-זה כל בית יהודי, שהוא יהיה בדוגמת בית המקדש - "חנוכת הבית לדוד", משום שבשעה שיהודי נכנס לבית יהודי, עליו לעשותו לבית המקדש לה', מקום בו שורה השם-יתברך [והרחיב בזה עוד].

אילו היו לי חסידים...

בסעודת ליל שמיני עצרת (יום היארצייט של רבי אהרון) תשל"א אמר הרבי ('המלך במסבו' כרך ב' עמ' רט) שהרה"ק מסטראשעלע מביא בשם עמק המלך אודות הלשון הידוע "תחלת הכל היה אור-אין-סוף ממלא כו'": שלפני תחילת הכל היה גם-כן צמצום (בז"א - צמצום). - "ואחר-כך מצאתי זה ב'עמק המלך", סיים הרבי. בהזדמנות אחרת סיפר הרבי באחת מסעודת החג, כי פעם דיבר כ"ק אדמו"ר (הרש"ב) נ"ע אודותיו (מקור הדברים בתורת שלום) בדברים שכללו ביטוי חריף מעט. במקום נכח אחד מצאצאיו, והלה לקח את הדברים לליבו, עד אשר כ"ק אדמו"ר (הרש"ב) נ"ע המתיק את הדברים והרגיעו.

במספר הזדמנויות בשולחן החג בדירת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, העלה חתנא דבי נשיאה הרש"ג ז"ל על הפרק את נושא הדפסת ספרי וכתבי

החסידות של הרה"ק ר' אהרן הלוי מסטרושילא, היות וכבר אזלו מן השוק. בתגובה התבטא הרבי ('המלך במסיבו' כרך א' עמ' קנב):

אילו היו לי חסידים ברי-סמכא שאפשר לסמוך עליהם - הייתי מזדפיסם! והוסיף:

למרות שיש מי שטוען שאין כסף - למטרה כזו הייתי משיג כסף ומוציאים לאור!

ופעם אחרת (שם עמ' ריא) הוזכר ביאור מפורט שלו על מכות מצרים ("ולהבין ענין עשר מכות"), והרבי הגיב שעניין זה מבואר בהרחבה גם בסידור האריז"ל ובקבלה.

הרש"ג הזכיר שכתביו הולכים לאיבוד, והרבי ציין שהדרושים שלו על פרשיות השבוע אינם מסודרים [=ומן הראוי לעורכם לפני הבאתם לדפוס, אך לגבי עצם העניין] -

באמת מן הראוי היה להוציאם לאור, אם חסידים יקחו על עצמם את האחריות!